

ლევან ბარამიძე, დევი ტაბიძე, ზურაბ სიხარულიძე, მარიამ რაზმაძე
 საქართველოს მაღალმთიან რეგიონებში სამედიცინო სერვისების მიწოდების
 შეფერხებები და გამოწვევები
 თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი

Doi: <https://doi.org/10.52340/jecm.2023.04.26>

LEVAN BARAMIDZE, DEVI TABIDZE, ZURAB SIKHARULIDZE, MARIAM RAZMADZE
 SUPPLY DISRUPTIONS AND CHALLENGES OF MEDICAL SERVICES IN THE HIGHLAND
 REGIONS OF GEORGIA

Tbilisi State Medical University

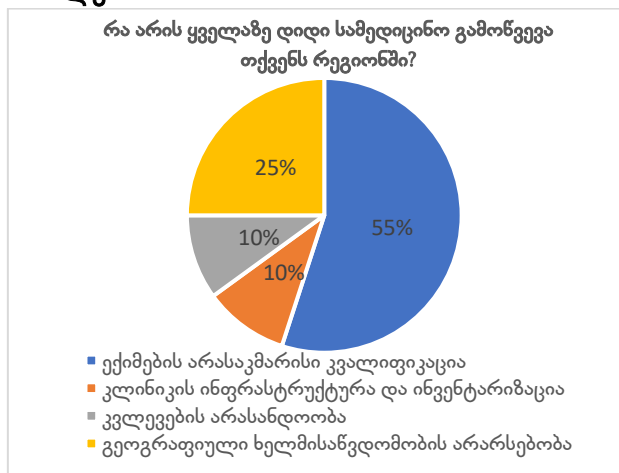
SUMMARY

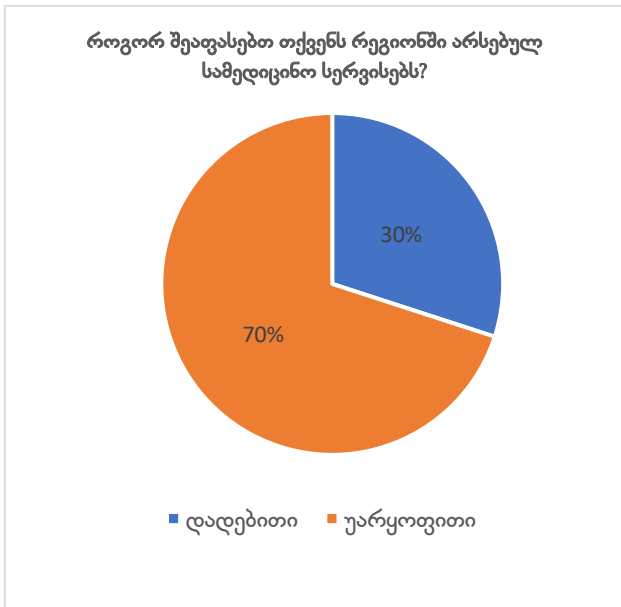
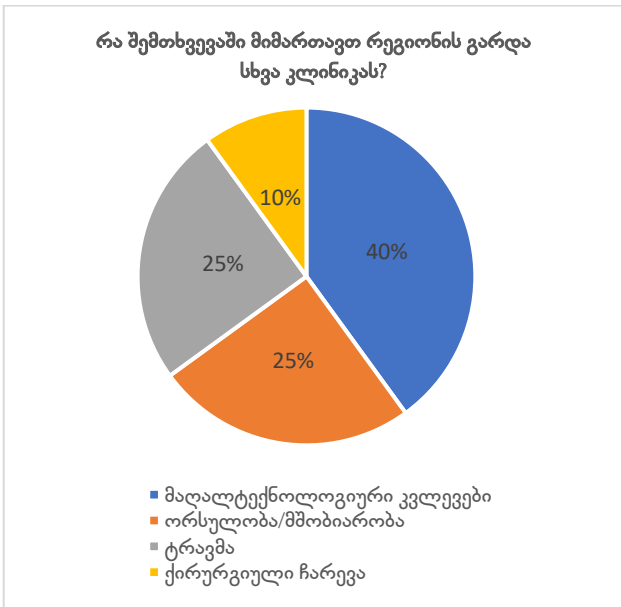
The health care system is of crucial importance in ensuring access to medical care for the population, promoting a healthy lifestyle and improving the overall quality of life. There are significant challenges in allocating healthcare resources appropriately and based on population needs. Unequal distribution is a significant problem in mountainous regions. Solving delivery problems requires collaboration between health care providers, community organizations, governmental and nongovernmental organizations, and health policy makers. The purpose of the study is to identify the problems of providing medical services in the mountainous regions of Georgia, to study the needs of the population depending on the specific region. Recommendations and ways to solve problems should be developed. 3 highland regions of Georgia were selected as objects for the research. The regions were selected due to their geographical high-mountainous location: Achara, Samegrelo-Zemo Svaneti, Racha-Lechkhumi, Kvemo Svaneti. Focus groups of the research are: population, clinic managers, clinic doctors/nurses. Residents of the regions took part in the survey - a total of 467 people. The survey was conducted individually, combined - both on-site and electronically. The study identified several key factors that lead to delays in the delivery of medical services - geographic barriers, faulty infrastructure, unqualified human resources, and uncoordinated efforts by governmental and non-governmental organizations to address the issue.

Keywords: Georgia, highland regions, supply, disruption

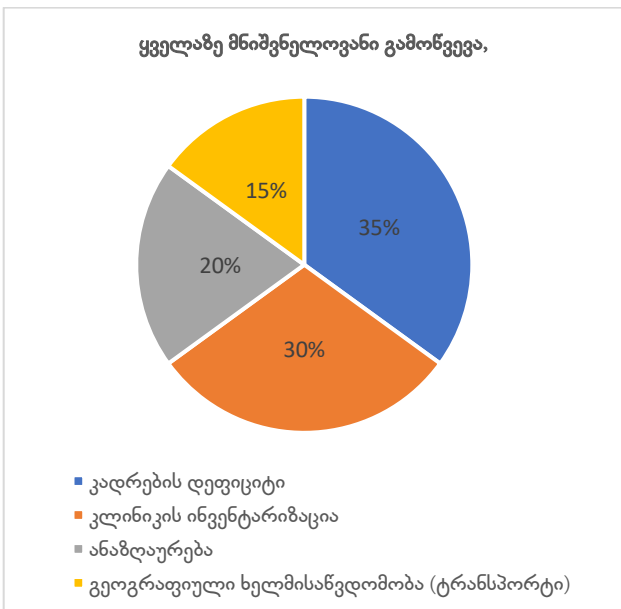
საკითხის აქტუალობა, კვლევები და კვლევის შედეგები. საკითხის აქტუალობა მდგომარეობს მაღალმთიან რეგიონებში ჯანმრთელობის პრობლემების მაღალ პროცენტულ გავრცელებასა და მაღალმთიანი რეგიონების მაცხოვრებლების სამედიცინო დანესებულებებში დაბალ მიმართვიანობაში. კვლევა მიზნად ისახავდა ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ცხოვრების ხარისხის (HRQOL), ჯანმრთელობის მდგომარეობის, ჯანდაცვის ხელმისაწვდომობის შეფასებას. კვლევებით დასტურდება ასევე მაღალმთიან რეგიონებში ჯანდაცვის სერვისების მიწოდების ზოგიერთი საერთო გამოწვევა: 1. არაადეკვატური ჯანდაცვის ინფრასტრუქტურა; 2. გეოგრაფიული ბარიერები; 3. ჯანდაცვის პროფესიონალების შეზღუდული ხელმისაწვდომობა; 4. მაღალმთიანი - სიმაღლესთან დაკავშირებული ჯანმრთელობის რისკები, სპეციფიკური კლიმატის და ამინდის გამოწვევები; 5. შეზღუდული ხელმისაწვდომობა აუცილებელ რესურსებზე; 6. სოციალურ-ეკონომიკური ფაქტორები.

რეგიონის მოსახლეობა

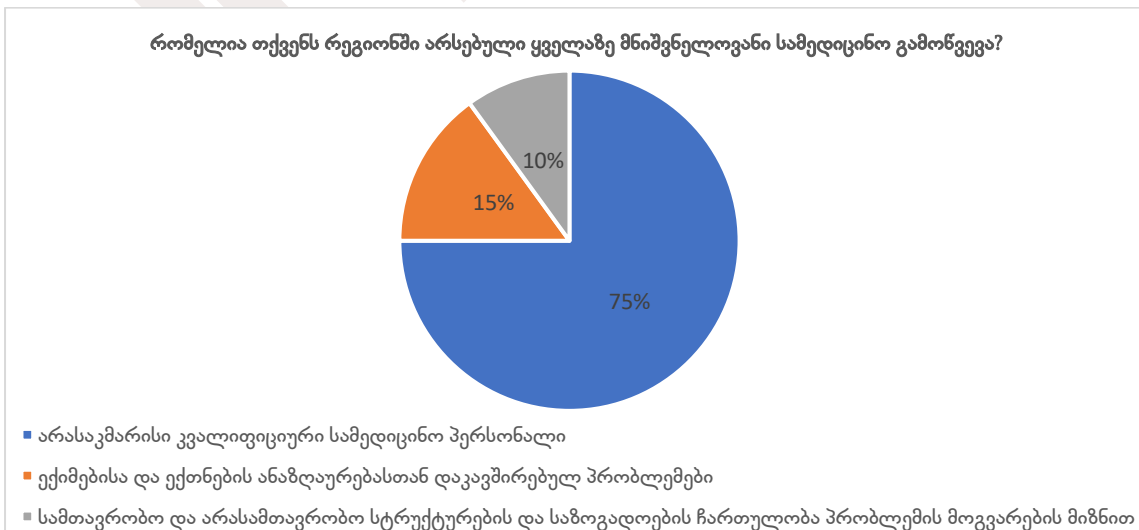

რეგიონული კლინიკების ექთნები და ექიმები

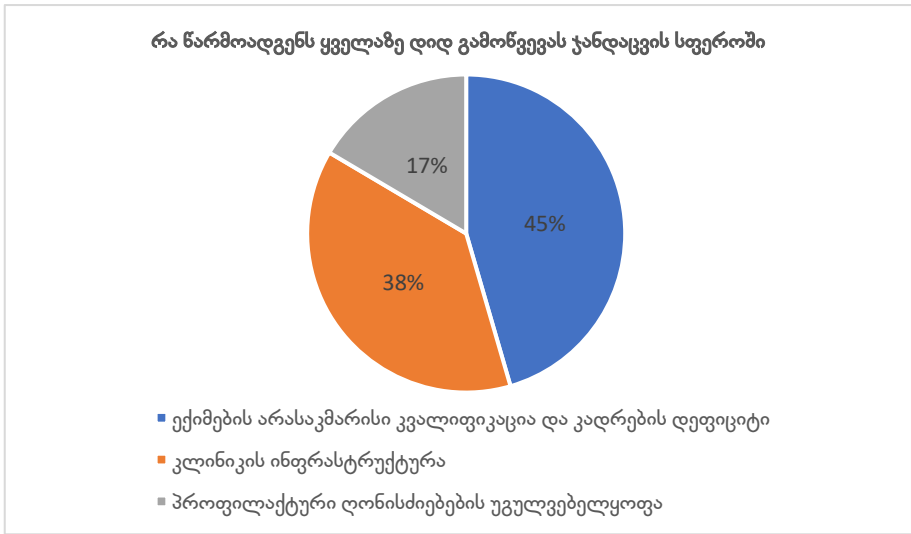

რეგიონული კლინიკების მენეჯერები

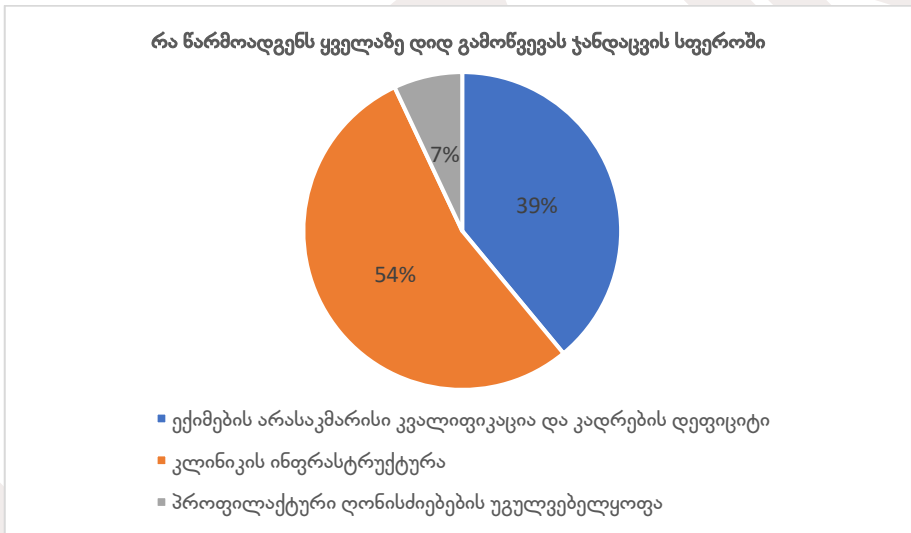

გამოკითხვის შედეგები კონკრეტული რეგიონის მიხედვით

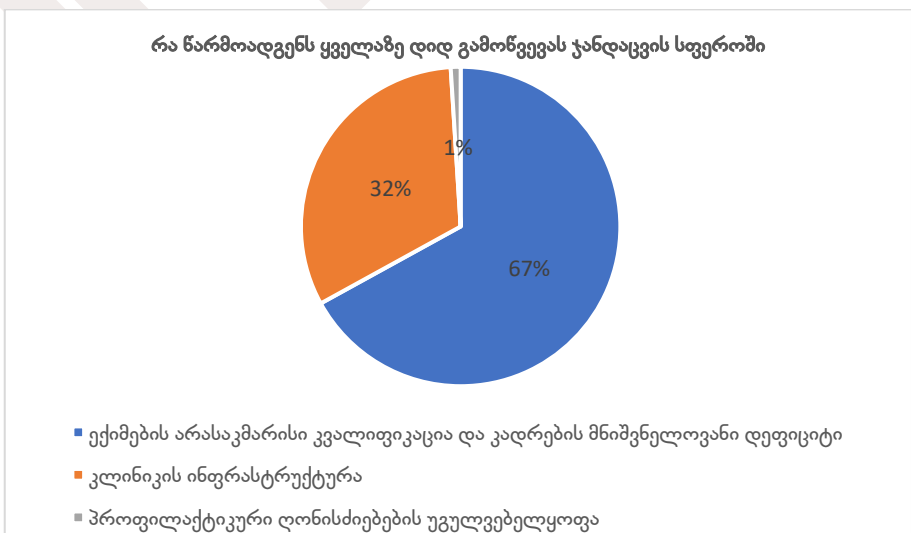
რაჭა-ლეჩხუმი, ქვემო სვანეთის მოსახლეობა

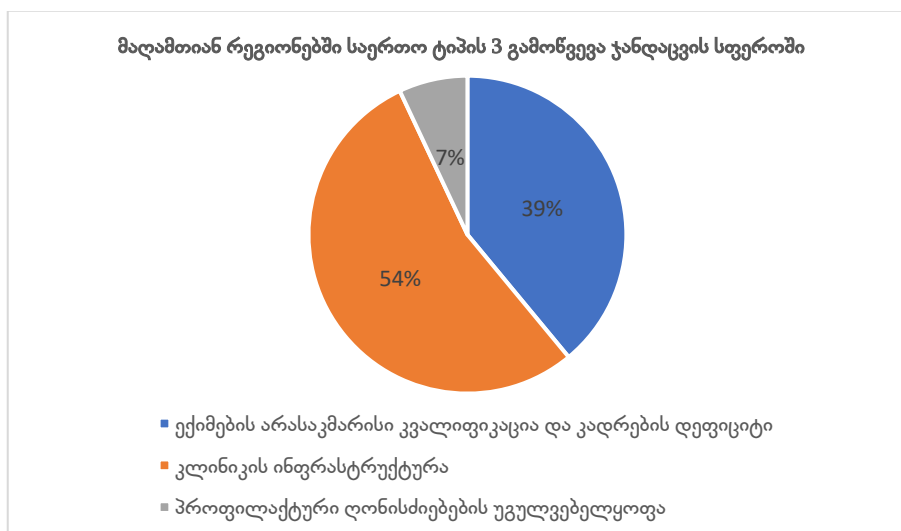
სამეგრელო-ზემო სვანეთის მოსახლეობა

მაღალმთიანი აჭარის მოსახლეობა

კვლევის შეჯამება

დასკვნა. კვლევამ გამოავლინა, რომ ის რამდენიმე ძირითადი ფაქტორი, რომლებიც განაპირობებს სამედიცინო სერვისების მიწოდების შეფერხებას, მაღალმთიანი თემების უნიკალურ სოციალურ-კულტურულ მახასიათებლებთან ერთად ქმნიან კომპლექსურ და მრავალმხრივ გამონვევებს, რომლებიც ხელს უშლიან უწყვეტი და ხარისხიანი ჯანდაცვის სერვისების მიწოდების უზრუნველყოფას. ამ გამონვევების გადასაჭრელად გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს მრავალგანზომილებიანი და ინტეგრირებული მიდგომის შემუშავებას. რეკომენდაციებად შეიძლება განვიხილოთ მაღალი ტექნოლოგიების დანერგვა, ტელემედიცინა, მაღალკვალიფიციური კადრების მოზიდვა - შესაბამისი მოტივაციით, გაუმჯობესებული სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მუშაკები, ინფრასტრუქტურის განვითარება, პიარტექნოლოგიების დანერგვა და ჩართულობა, ჰჯდ-ს გაძლიერება, თანამშრომლობა და პარტნიორობა არასამთავრობო და სამთავრობო ორგანიზაციებს შორის.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. ვერულავა თ., ნარობაშვილი ნ., (2021) ტელემედიცინა - XXI საუკუნის ჯანდაცვის გამონვევა. ჟ. Forbes Georgia. <https://forbes.ge/blogs/telemeditsina-xxi-saukunis-jandatsvis-gamotsveva/>
2. ვერულავა თ., ჯორბენაძე რ. ჯანდაცვაზე ხელმისაწვდომობა, როგორც ფუნდამენტური უფლება თუ პრივილეგია? ეკონომიკა და ბიზნესი. 2020; 12 (4)
3. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტრო. (2014, დეკემბერი) დიპლომის შემდგომი სამედიცინო განათლების პროგრამა. <https://www.moh.gov.ge/news/3273/>
4. Anderson TJ, Saman DM, Lipsky MS, Lut yya MN. A cross-sectional study on health differences between rural and non-rural U.S. counties using the County Health Rankings. BMC Health Services Research. 2015; 15(1):1-8.
5. Han Y, Wei J, Song X, Sarah BJ, Wen C, Zheng X: Accessibility of primary health care workforce in Rural China. Asia Pac J Public Health 2012, 24(5):833-847. <https://doi.org/10.1177/1010539511403801>
6. Health workforce policies in OECD countries: right jobs, right skills, right places. OECD Health Policy Studies. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development; 2016.
7. Marchand C, Peckham S. Addressing the crisis of GP recruitment and retention: a systematic review. British Journal of General Practice. 2017; 67(657):e227-37.
8. National Bureau of Statistics of China. China Statistical Yearbook (2011). <http://www.stats.gov.cn/english/>

ЛЕВАН БАРАМИДZE, ДЕВИ ТАБИДZE, ЗУРАБ СИХАРУЛИДZE, МАРИАМ РАЗМАДZE

ЗАДЕРЖКИ И ПРОБЛЕМЫ МЕДИЦИНСКИХ УСЛУГ В ВЫСОКОГОРЬЕ ГРУЗИИ

Тбилисский Государственный Медицинский Университет

РЕЗЮМЕ

Система здравоохранения имеет решающее значение в обеспечении доступности медицинской помощи для населения, пропаганде здорового образа жизни и повышении общего качества жизни. Существуют серьезные проблемы с надлежащим распределением ресурсов здравоохранения с учетом потребностей населения. Неравномерное распределение является серьезной проблемой в горных районах. Решение проблем доставки требует сотрудничества между поставщиками медицинских услуг, общественными организациями, государственными и неправительственными организациями, а также политиками в области здравоохранения. Цель исследования - выявить проблемы оказания медицинских услуг в горных районах Грузии, изучить потребности населения в зависимости от конкретного региона. Должны быть разработаны рекомендации и пути решения проблем. В качестве объектов исследования были выбраны 3 высокогорных района Грузии, выбранных в связи с их географическим высокогорным положением: Ачара, Самегрело-Земо Сванети, Рача-Лечхуми, Квемо Сванети. Фокус-группами исследования являются: население, руководители клиник, врачи/медсестры клиник. В опросе приняли участие жители регионов – всего 467 человек. Опрос проводился индивидуально, комплексно – как очно, так и в электронном виде. Исследование выявило несколько ключевых факторов, которые приводят к задержкам в оказании медицинских услуг: географические барьеры, неисправная инфраструктура, неквалифицированные человеческие ресурсы и некоординированные усилия государственных и неправительственных организаций по решению этих проблем.

ლევან ბარამიძე, დევი ტაბიძე, ზურაბ სიხარულიძე, მარიამ რაზმაძე
საქართველოს მაღალმთიან რეგიონებში სამედიცინო სერვისების მიწოდების
შეფერხებები და გამონვევები
 თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი

რეზიუმე

ჯანდაცვის სისტემას გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება მოსახლეობის სამედიცინო დახმარების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის, ჯანსაღი ცხოვრების წესის ხელშეწყობისა და ცხოვრების საერთო ხარისხის გაუმჯობესებისთვის. არსებობს მნიშვნელოვანი გამონვევები ჯანდაცვის რესურსების სწორ და მოსახლეობის მოთხოვნებზე ორიენტირებულ გადანაწილებაში. არათანაბარი განაწილება წარმოადგენს მნიშვნელოვან პრობლემას, მაღალმთიან რეგიონებში. საქართველოს მაღალმთიან რეგიონებში ჯანდაცვის სერვისების მიწოდების პრობლემების გადაჭრა მოითხოვს ჯანდაცვის პროვაიდერების, სათემო ორგანიზაციების, სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციების და ჯანდაცვის პოლიტიკის შემქმნელებს შორის თანამშრომლობას. კვლევის მიზანია საქართველოს მაღალმთიან რეგიონებში სამედიცინო მომსახურების მიწოდების პრობლემების იდენტიფიცირება და მოსახლეობის საჭიროებების შესწავლა კონკრეტული რეგიონიდან გამომდინარე. შემუშავდეს რეკომენდაციები და პრობლემების გადაჭრის გზები. კვლევისთვის ობიექტებად შეირჩა საქართველოს 3 მაღალმთიანი რეგიონი. რეგიონები შეირჩა მათი გეოგრაფიული მაღალმთიანი მდებარეობიდან გამომდინარე - აჭარა, სამეგრელო-ზემო სვანეთი, რაჭა-ლეჩხუმი, ქვემო სვანეთი. კვლევის ფოკუს ჯგუფებია: მოსახლეობა, კლინიკის მენეჯერები, კლინიკის ექიმები/ექთნები. გამოკითხვაში მონაწილეობა მიიღო რეგიონების მაცხოვრებლებმა - ჯამში 467 ადამიანმა. გამოკითხვა ჩატარდა ინდივიდუალურად, კომბინირებულად - როგორც ადგილზე, ისე ელექტრონულად. კვლევამ გამოავლინა რამდენიმე ძირითადი ფაქტორი, რომელიც განაპირობებს სამედიცინო სერვისების მიწოდების შეფერხებას - გეოგრაფიული ბარიერები, გაუმართავი ინფრასტრუქტურა, არაკვალიფიციური საკადრო რესურსები, სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციების არაკოორდინირებული საქმიანობა პრობლემების მოგვარების მიზნით.